

використання+розпорядження». Оскільки мова йде про один і той же об'єкт власності, то таке розщеплення прав права власності може бути лише обмеженим у часі. Водночас фінансовий інструмент може бути як строковим, так і безстроковим. Враховуючи те, що суб'єкт володіння передає пов'язані права використання або використання та розпорядження, він здійснює це за окрему плату, що обумовлює властивість платності.

Таким чином, фінансовий інструмент являє собою документарно оформлене розщеплення прав права власності на об'єкт, який має визначену вартість. Предметом обігу при цьому є саме розщеплення прав права власності і воно визначає властивості об'єктної конкретності, суб'єктної дуальності, платності, часової обмеженості та мультиплікативності.

Список використаних джерел:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
2. Клименко В. В., Акімова Л. М., Докієнко Л. М. Фінансовий ринок. – К.: ЦУЛ, 2015. – 358 с.
3. Петраков Я. В. Фінансові інструменти: сутність та класифікація // Науковий вісник Полісся. – 2016. – №3(7). – С. 235–241.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: Наказ Міністерства фінансів України № 559 від 30. 11. 2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
5. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України № 3480-IV від 23. 02. 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

К. е. н. Олійник Т. І., Старун А. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІНВЕСТУВАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЙОГО ОЦІНКА

В сучасних умовах національної економіки, структура основного капіталу виступає тим факторним впливом, який спричиняє безпосередній вплив на фінансовий стан підприємства, довгострокову його платоспроможність, розмір доходності та рентабельну діяльність. Внаслідок чого значно підвищується роль фінансування з одночасним формуванням оптимальної структури капіталовкладень, нарощення виробничої потужності підприємств у виконанні завдань виробничої програми зокрема, та господарської діяльності в цілому. Від вкладень в основний капітал також простежується і залежність рівня результативної діяльності підприємства, що дозволяє визначати оцінку ефективного його використання, і перш за все засобів виробництва.

Проте на сьогодні структурне формування основного капіталу переважної більшості вітчизняних підприємств відбувається під дією стохастичного впливу, не використовуючи прийоми аналітико-математичного обґрунтування оцінки економічної ефективності інвестиційних ресурсів. Така ситуація потребує нагальності управлінського впливу на інвестиційні процеси підприємства щодо доцільності залучення і ефективного використання інвестованого капіталу із своєчасними заходами коригування його структурної складової.

Як правило джерелами інвестування основного капіталу може бути самофінансування на основі власних коштів, як внутрішньогосподарські резерви підприємства, а також залучені кошти, в тому числі і від іноземних інвесторів. Звідси ефективність інвестування основного капіталу має під собою певне підґрунтя – механізм фінансування як сукупність процедур із залучення, розміщення та використання вкладених коштів, що відповідає інструментам фінансового забезпечення інвестиційних процесів підприємства щодо залучення ресурсів у зміцнення його виробничо-технічного потенціалу.

Підходячи комплексно до інвестування підприємств, необхідно врахувати такі етапи як планування, організація, мотивація та оцінка, що спонукає вирішенню певних завдань.

Особливого значення тут набуває оцінка – оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів, яка має визначати спрацювання механізму фінансування, під яким розуміється сукупність методичних підходів та інструментарію фінансового забезпечення інвестиційного процесу та досягнутий при цьому результат інвестування. Результатами такої оцінки буде проведений фінансовий аналіз кожного з інвестиційних проектів, де на основі зіставлення ефекту і витрат від його впровадження, визначається рівень інвестиційних ризиків та узгодженість величини інвестиційних проектів з потребами підприємства [1].

При цьому має існування значної кількості певних показників і методів у визначенні ефективності і витрат за різновидами проектного інвестування. Це передбачення процесної розробки необхідних технологічних, маркетингових, організаційних та інших досліджень у складанні капітального бюджету за проектним інвестуванням, який зосереджує всі інвестиційні витрати у часовому їх інтервалі, де показники результативності (доходи, витрати) повинні розглядатися в площині проведеного фінансового аналізу інвестиційних проектів і безпосередньо відноситись до інвестиційних процесів підприємства.

Теорія фінансового аналізу проектів інвестування є базовою концепцією оцінки вартісної категорії грошей у часі, це означає, що певна сума грошей за

вартісною їх величиною в інвестиційному проекті, функціонально спонукає виникненню певного грошового доходу і витрат за часовим лагом. Прикладом цьому є те, що теперішня вартість грошової одиниці (будь-якої) на сьогодні буде більше, ніж та яка може бути отримана інвестором у майбутньому періоді. Така концепція фінансового аналізу потребує проведення дисконтування (визначення теперішньої вартості грошей) інвестиційних проектів, як визначення певного інвестиційного доходу і витрат [2].

Таким чином інвестиційний вплив на обсяг і структуру основного капіталу підприємства передбачає формування джерел фінансування, як стратегічну ціль підвищення ефекту від його використання. За такого підходу це відповідатиме налагодженому інвестиційному механізму з чітко поставленими цілями і завданнями та контролю за ним, що сприятиме удосконаленню методики визначення та проведення оцінки економічної ефективності використання основного капіталу підприємства із розробкою напрямів впровадження процесу управління його оптимізації.

Активізація інвестиційної діяльності підприємств повинна бути спрямована на оновлення їх матеріально-технічної бази із впровадженням новітніх технологій виробництва продукції, поліпшення інфраструктури виробництва, як одного із факторів капіталізації основних засобів – отримання необхідних грошових і матеріальних ресурсів. Причому традиційна довгостроковість інвестицій являє собою вкладення у придбання засобів праці для забезпечення неперервності виробничого циклу господарської діяльності, і виправдовує себе коли отримана економічна користь від її дії.

Отже, економічна природа інвестиційного ресурсу основних засобів підприємств прямо пов'язана з отриманням і використанням прибутку, де прибуток є головним, власним джерелом фінансування (мікроекономічний ефект), і виступає як один із факторів капіталізації основного капіталу.

Список використаних джерел:

1. Олійник Т. І. Державний інструмент інвестиційного впливу на процес відтворення основних засобів аграрних підприємств / Т. І. Олійник // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи фінансового забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід», 25 квітня 2017 р. м. Київ, 2017. – С. 107–109.
2. Пересада А. А. Інвестиційний аналіз : навч.-метод. посібник / А. А. Пересада, С. В. Онікієнко, Ю. М. Коваленко. – К.: КНЕУ, 2013. – 134 с.
3. Колісник В. О. Перспективи розвитку інвестиційної діяльності в Україні // В. О. Колісник, І. В. Тімар // Матеріали XIII міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Наукові дослідження у Східній Європі» (8 грудня 2017 р.). Т. 1. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – С. 117–119.